

Innst. O. nr. 36

(2005-2006)

Innstilling til Odelstinget fra justiskomiteen

Ot.prp. nr. 39 (2005-2006)

Innstilling fra justiskomiteen om lov om endringer i vegtrafikkloven og jernbaneloven m.m. (avholdsplikt og promillegrense mv.)

Til Odelstinget

1. SAMMENDRAG

1.1 Proposisjonens hovedinnhold

I proposisjonen foreslår departementet å oppheve lov 16. juli 1936 nr. 2 om pliktmessig avhold for personer i visse stillinger fra nytelse av alkohol eller annet berusende eller bedøvende middel (avholdspliktløven) og å videreføre og oppdatere aktuelle avholdspliktbestemmelser til henholdsvis vegtrafikkloven og jernbaneloven.

Departementet foreslår videre å innskjerpe promillegrensen fra 0,5 til 0,2 promille, samt å innføre forbud mot etterfølgende alkoholnytelse mv. for den som tjenestegjør som fører eller utfører andre oppgaver knyttet til sikkerheten ved jernbane.

Departementet legger også frem forslag om hjemmel i jernbaneloven til å foreta alkotest, utåndingsprøve, blodprøve og klinisk legeundersøkelse og en generell hjemmel til å innføre en sertifiseringsordning for fører og øvrig jernbanepersonell med sikkerhetsansvar, samt regler om tilbakekall mv. av sertifikater.

1.2 Bakgrunn

Avholdspliktløven fremstår som en til dels uoversiktlig, fragmentert og utdatert lov. Formålet med avholdspliktløven er å styrke trafiksikkerheten og beskytte personer og gods mot den risiko som yrkesmessig transport i ruspåvirket tilstand kan medføre.

Avholdspliktløven inneholdt opprinnelig regler om avholdsplikt for personer som bl.a. tjenestegjorde innenfor forskjellige sektorer som luftfart, sjøtransport, Forsvaret, jernbanevirksomhet og vegtransport. I dag inneholder avholdspliktløven kun avholdspliktregler for de to sistnevnte sektorer, etter at reglene for de øvrige områder er opphevet og overført til sektorlovgivningen.

Det har lenge vært ønskelig med en opprydding i dette regelverket ved at reglene revideres og overføres til sektorlovgivningen. På denne bakgrunn foreslår departementet å oppheve avholdspliktløven i sin helhet og å videreføre og oppdatere aktuelle avholdspliktbestemmelser til henholdsvis vegtrafikkloven og jernbaneloven.

Den 12. april 2005 sendte departementet høringsnotat med forslag om overføring av avholdspliktreglene til vegtrafikkloven og jernbaneloven, samt forslag om opphevelse av avholdspliktløven på høring. Generelt var det bred tilslutning blant høringsinstansene til forslagene i høringsnotatet.

1.3 Avholdspliktregler på vegtrafikkområdet

På vegtrafikkområdet gjelder avholdspliktløven for personer som fører motorvogn i stilling eller yrke som medfører befordring av personer eller gods. Forbudet gjelder i tjenestetiden og et tidsrom av 8 timer før tjenestetiden begynner.

Etter avholdspliktløven er det også forbudt i tjenestetiden å ha større alkoholkonsentrasjon i blodet enn 0,5 promille eller en alkoholmengde i kroppen som kan føre til en så stor alkoholkonsentrasjon. Dette gjelder selv om alkoholnyttelsen har funnet sted mer enn 8 timer før tjenesten begynte. Villfarelse med hensyn til alkoholkonsentrasjonens størrelse utelukker ikke straff. Både forsettlig og uaktsom overtredelse av avholdsplikten er straffbar og straffes med bøter eller fengsel inntil 1 år.

I høringsnotatet viste departementet til at avholdsplikten i de andre transportsektorene var avgrenset til personer som i næring har ansvar for befordring av passasjerer og gods. Med henvisning til at vegtrafikkloven har strenge straffebestemmelser om ruspåvirket kjøring generelt, foreslo departementet at den særlige avholdsplikten i samsvar med gjeldende rett også fremover bare skulle gjelde for yrkessjåfører.

Departementet fastholder den avgrensingen som ble foreslått i høringsnotatet. Departementet kan ikke se at de samme hensyn gjør seg gjeldende for personell som utfører oppgaver knyttet til sikkerhet på vegtransportområdet som for trafikkstyringen av jernbane. Det personell som f.eks. overvåker veg har en annen funksjon enn sikkerhetspersonell for jernbane. På jernbane har trafikkstyringssentralen en mer fremtredende rolle mht. regulering og styring av selve trafikken.

Avholdsplikten gjelder i tjenestetiden og i et tidsrom av 8 timer før tjenesten begynner. Under henvisning til at det i dag er en slik tidsgrense for yrkestransportører innen veg-, luft-, jernbane- og skipsfart, foreslo departementet i høringsnotatet at dagens 8 timers grense ble videreført.

Et unntak fra 8-timersregelen gjelder dersom "det blir nødvendig å benytte stedfortreder og det ikke kan gis denne så langt varsel". Departementet foreslo i høringsnotatet å videreføre unntaket for stedfortreder fra 8-timersregelen, på bakgrunn av at en unntaksfri regel vil innebære en unødvendig innstramming av dagens rettstilstand. Det kan oppstå prekære situasjoner hvor det er nødvendig med en stedfortreder for å utøve tjenesten. En stedfortreder må sies å ha avholdsplikt fra det tidspunkt han mottar og aksepterer et varsel om tjeneste.

I høringsnotatet foreslo departementet at begrepet "i tjenestetid" bør defineres i lovforslaget. Begrepet "i tjenestetid" foreslås definert som tidsrommet fra den tid da vedkommende i henhold til sine tjenesteplikter påbegynner utførelsen av slikt arbeid som stillingen krever og inntil arbeidet avsluttes. Departementet går inn for å videreføre gjeldende rett samtidig som begrepet "tjenestetid" defineres i lovteksten slik det er foreslått i høringsutkastet.

Brudd på avholdspliktlovens bestemmelser gjelder i "riket" enten overtrederen er norsk eller har utenlandsk nasjonalitet. Avholdspliktloven omfatter også handlinger begått med motorvogn registrert i et annet land. En overføring av straffebestemmelsene i avholdspliktloven til vegtrafikkloven medfører ingen endring i avholdspliktens geografiske virkeområde.

Ved en overføring av avholdspliktbestemmelsene for vegtransport til vegtrafikkloven, vil avholdspliktreglene også gjelde for Svalbard og Jan Mayen.

Departementet ser ingen grunn til å foreslå unntak fra vegtrafikklovens geografiske virkeområde.

Departementet følger i proposisjonen opp forslaget i høringsnotatet om at aktuelle avholdspliktregler vedrørende vegtransport overføres til vegtrafikkloven. Begrunnelsen for å videreføre avholdspliktlovens regler i vegtrafikklovgivningen er å fremme trafiksikkerhet og bidra til et enhetlig lovverk om avholdsplikt for yrkessjåfører i de forskjellige transportsektorene. For vegtrafikk foreslås avholdspliktreglene nedfelt i vegtrafikkloven Kap IV som regulerer krav til fører av kjøretøy m.m.

1.4 Avholdspliktregler mv. for jernbanevirksomhet

I henhold til avholdspliktloven må den som tjenestegjør som fører eller ved driftsavdeling ved jernbane, herunder sporvei, tunnelbane og forstadsbane, ikke nyte alkohol, med unntak av øl som inneholder mindre enn 2,50 volumprosent alkohol, eller annet berusende eller bedøvende middel i tjenestetiden. Det samme gjelder 8 timer før tjenestetiden begynner, med mindre det blir nødvendig å bruke stedfortreder og det ikke kan gis denne så langt varsel. Overtredelse av forbudet straffes med bøter eller fengsel inntil 1 år og regnes som forseelse. Likt med overtredelse av forbudet regnes at noen i tjenestetiden har større alkoholkonsentrasjon i blodet enn 0,5 promille eller en alkoholmengde i kroppen som kan føre til så stor alkoholkonsentrasjon, selv om alkoholnyttelsen har funnet sted mer enn 8 timer før tjenesten begynte. Villfarelse med hensyn til alkoholkonsentrasjonens størrelse utelukker ikke straff.

Departementet foreslår i høringsnotatet å senke promillegrensen fra 0,5 til 0,2 promille for førere og ansatte ved driftsavdeling ved jernbane. Dette vil bringe promillegrensen for jernbanepersonell bedre i samsvar med den lovgivning som gjelder for andre transportgrener. Departementet foreslo også å videreføre avholdsplikten som gjelder 8 timer før tjenesten begynner. Disse forslagene blir fulgt opp i proposisjonen.

Departementet har på bakgrunn av høringsmerknadene foreslått to separate paragrafer, én som gjelder alkoholpåvirkning generelt, og én som gjelder avholdsplikt spesielt. Selv om det på jernbaneområdet i dag ikke er noe skille mellom personellgrupper som omfattes av promillebestemmelsen og avholdsplikt, anser departementet at den nyansen som nå innføres med to separate bestemmelser, vil medføre at det for eksempel kan differensieres mellom personellgrupper som skal underlegges de mer strenge avholdspliktreglene, og de som skal være omfattet av promillebestemmelsen. Departementet anser imidlertid at de persongrupper som i dag omfattes av avholdspliktloven også i fremtiden skal omfattes av av-

holdspliktbestemmelsene, når bestemmelsen overføres til jernbaneloven. Det foreslås derfor at forskrift gitt med hjemmel i avholdspliktloven skal gjelde også ved ikraftsetting av de nye bestemmelsene i jernbaneloven. Disse persongruppene vil derfor bli omfattet av den nye promillegrensen på 0,2 ved ikraftsettelse av loven.

Departementet har videre lagt til grunn at de særskilte bestemmelsene om stedfortredere kan sløyfes da en tilsvarende løsning vil følge av kravet til subjektiv skyld.

Når det gjelder plassering av bestemmelsene har departementet foreslått at de inntas i et nytt kapittel I A i jernbaneloven.

Det har ikke kommet innvendinger til virkeområdet. Departementet legger derfor til grunn at alle jernbaner som har et element av transport av personer og gods faller inn under bestemmelsene. Departementet vil i den sammenheng presisere at promillegrensen og avholdspliktbestemmelsene også vil gjelde for førere av arbeidsmaskiner og lignende selv om de ikke frakter personer og gods, idet det er banens formål som her må være avgjørende.

Førerbegrepet er i proposisjonen foreslått knyttet til rullende materiell, mens det i stedet for driftsavdeling henvises til "oppgaver knyttet til sikkerheten ved jernbane". For øvrig vises det til at med den valgte formulering av promillebestemmelsen, vil også enhver som fører rullende materiell nå bli underlagt bestemmelsen, selv om de ikke utøver tjeneste ved jernbane. Departementet anser dette som en trafiksikkerhetsmessig forbedring i forhold til gjeldende avholdspliktsbestemmelser.

Når det gjelder andre personellgrupper som har oppgaver knyttet til sikkerheten ved jernbane og som bør omfattes av lovforslaget, vil dette måtte konkretiseres nærmere i forskrift.

For øvrig anser departementet at det er viktig at promillegrensen senkes fra 0,5 til 0,2 promille straks loven trer i kraft. Av den grunn foreslås det at gjeldende forskrift videreføres inntil den avløses av nye bestemmelser.

Departementet foreslår at politiet gis hjemmel til å utføre alkotest, utåndingsprøve og blodprøve mv. i forbindelse med kontroll av avholdspliktreglene for jernbanevirksomhet. Dette er en videreføring og utvidelse av bestemmelsen i avholdspliktloven. Departementet foreslår en egen hjemmel i jernbaneloven for slike undersøkelser.

Departementet foreslår videre en generell hjemmel i jernbaneloven for å kunne innføre en sertifiseringsordning for førere og annet personell med oppgaver knyttet til sikkerheten ved jernbane, samt en bestemmelse om tilbakekall mv. av sertifikater. Det er allerede i dag fastsatt krav til kompetanse mv. for førere og annet sikkerhetspersonell ved jernbane, in-

kludert en autorisasjonsordning for førere av rullende materiell. Det er derfor kun en hjemmel til å kunne innføre en "offentlig" sertifisering av personell som er nytt i forhold til dagens ordning.

1.5 Avholdspliktregler som ikke foreslås videreført i vegtrafikkloven eller jernbaneloven

Departementet mener at unntaket i avholdspliktloven for øl som ikke inneholder over 2,50 volumprosent alkohol er overflødig, og holder fast ved forslaget i høringsnotatet om å fjerne dette unntaket fra lovtekstene.

Departementet foreslo i høringsutkastet å oppheve bestemmelsene om avholdsplikt for yrkessjåfører som utenfor tjenesten transporterer personer eller gods med motorvognen som ellers benyttes i tjenesten. Bestemmelsene synes strenge og u hensiktsmessige. Utenfor 8-timersregelen gjelder vegtrafikkloven uavhengig av om yrkessjåføren er i tjeneste eller ikke og uavhengig av hvem som eier kjøretøyet.

Departementet har merket seg at ingen av høringsinstansene har kommentert dette punktet og foreslår at bestemmelsen ikke videreføres i vegtrafikkloven i overensstemmelse med høringsutkastet.

Straffeutmålingen etter avholdspliktloven har vært knyttet til straffenivået for promillekjøring. Bestemmelsen er ikke blitt oppdatert i takt med endringene i vegtrafikkloven med mer nyanserte reaksjoner ved promillekjøring. Bestemmelsen foreslås derfor opphevet og ikke videreført i sektorlovgivningen.

Avholdspliktlovens bestemmelse om medvirkningsansvaret for hotell- og restaurantbransjen foreslås ikke videreført i vegtrafikkloven og jernbaneloven. Det synes unødig å regulere et medvirkningsansvar for personer med liten eller ingen tilknytning til yrkestransport. Medvirkningsansvaret ble av lignende hensyn ikke videreført ved inkorporeringen av avholdspliktreglene i sjøloven og luftfartsloven.

1.6 Økonomiske og administrative konsekvenser

Departementet anser at forslagene ikke vil ha vesentlige økonomiske eller administrative konsekvenser.

2. KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, lederen Anne Marit Bjørnflaten, Thomas Breen, Ingrid Heggø og Hilde Magnusson Lydvo, fra Fremskrittspartiet, Jan Arild Ellingsen, Solveig Horne og Thore A. Nistad, fra Høyre, Elisabeth Aspaker og André Oktay Dahl, og fra Sosialistisk Venstreparti, Olav Gunnar Ballo, viser til de-

partementets forslag til endringer i vegtrafikkloven og jernbaneloven m.m. når det gjelder pliktmessig avhold i den hensikt å styrke trafikkikkerheten og beskytte personer og gods mot den risiko som yrkesmessig transport i ruspåvirket tilstand kan medføre.

Komiteen har merket seg departementets begrunnelse om at det var behov for en opprydding i avholdspliktloven for å få et mer oversiktlig, helhetlig og oppdatert lovverk på dette felt. Komiteen mener det er en naturlig utvikling å overføre gjestående avholdspliktbestemmelser for jernbanevirksomhet og vegtransport til sektorlovgivningen og oppdatere aktuelle avholdspliktbestemmelser til henholdsvis vegtrafikkloven og jernbaneloven. Tilsvarende endringer er tidligere gjort når det gjelder avholdsbestemmelser for personer med tjeneste innenfor sektorer som luftfart, sjøtransport og Forsvaret. En konsekvens av denne siste overføringen til sektorlovgivningen er at avholdspliktloven oppheves i sin helhet. Komiteen har merket seg at denne oppryddingen i lovverket og prinsippet om at avholdsbestemmelser skal være en del av sektorlovgivningen, har fått bred tilslutning i høringsrunden. Komiteen er tilfreds med at ved overføring av avholdsbestemmelsene for vegtransport til vegtrafikkloven, vil avholdspliktreglene i fremtiden også gjelde for Svalbard og Jan Mayen.

Komiteen viser til vegtrafikklovens strenge straffebestemmelser om ruspåvirket kjøring generelt, og støtter departementets forslag om at den særlige avholdsplikten i samsvar med gjeldende rett også fremover bare skulle gjelde yrkessjåfører. Komiteen har merket seg at avholdsplikten i de andre transportsektorene var avgrenset til personer som i næring har ansvar for befordring av passasjerer og gods. Komiteen er enig i departementets vurdering av at det er forskjell i funksjon mellom personell som overvåker veg og sikkerhetspersonell på jernbane der trafikkstyringssentralen har en direkte rolle mht. regulering og styring av selve trafikken.

Komiteen støtter videreføring av dagens 8-timersgrense, dvs. at avholdsplikten gjelder i tjenestetiden og i et tidsrom 8 timer før tjenesten begynner. Bestemmelsen er felles for yrkestransportører innen veg-, luft-, jernbane- og skipsfart. Komiteen har ingen merknader til den foreslåtte definisjon av "tjenestetid" og at denne tas inn i lovteksten.

Komiteen slutter seg til den foreslåtte innskjerpelsen av promillegrensen fra 0,5 til 0,2 promille, samt å innføre forbud mot etterfølgende alkoholnyttelse mv. for den som tjenestegjør som fører eller utfører andre oppgaver knyttet til sikkerheten på jernbane. Dette innebærer at promillegrensen for jernbanepersonell blir bedre i samsvar med tilsvarende lovgivning for andre transportgrener. Komiteen har merket seg at departementet vil videreføre den av-

holdsplikten som gjelder 8 timer før tjenesten begynner.

Komiteen støtter forslagene om en hjemmel i jernbaneloven til å foreta alkotest, utåndingsprøve, blodprøve og klinisk legeundersøkelse og en generell hjemmel til å innføre sertifiseringsordning for fører og øvrig jernbanepersonell med sikkerhetsansvar, samt regler om tilbakekall mv. av sertifikater. Departementets forslag om å gi politiet hjemmel til å utføre alkotest, utåndingsprøve og blodprøve mv. i forbindelse med kontroll av avholdspliktreglene for jernbanevirksomhet, er en videreføring og utvidelse av bestemmelsen i avholdspliktloven. Dette er etter komiteens oppfatning sentrale tiltak for å ivareta og styrke sikkerheten ved transport av personer og gods på bane.

Komiteen har merket seg at departementet etter høringsrunden har valgt å foreslå to separate paragrafer i jernbaneloven for hhv. alkoholpåvirkning generelt og avholdsplikt, spesielt. Komiteen viser til at det på jernbaneområdet i dag ikke er noe skille mellom personellgrupper som omfattes av promillegrensen og avholdsplikt, og har merket seg at departementet mener to separate bestemmelser gjør det mulig å differensiere mellom personellgrupper som skal underlegges de mer strenge avholdspliktreglene og de som skal være omfattet av promillegrensen. Komiteen forutsetter at departementet foretar en nærmere vurdering av hvilke personellgrupper som faller inn under de ulike bestemmelsene og mener det er hensiktsmessig at dette konkretiseres i forskrifts form.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil peke på at det i denne saken er snakk om sikkerhetspersonell, således bør det her kunne stilles spesielle og særskilte krav til pliktmessig avhold og promillegrense. Dette stiller seg derfor noe annerledes enn for bilførere hvor Fremskrittspartiet ønsket å opprettholde en grense på 0,5 promille.

3. KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har ellers ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Odelstinget til å gjøre slikt

vedtak til lov

om endringer i vegtrafikkloven og jernbaneloven m.m. (avholdsplikt og promillegrense mv.)

I

Lov 16. juli 1936 nr. 2 om pliktmessig avhold for personer i visse stillinger fra nytelse av alkohol eller annet berusende eller bedøvende middel oppheves.

II

I lov 18. juni 1965 nr. 4 om vegtrafikk gjøres følgende endringer:

§ 22 a første ledd nr. 1 skal lyde:

- l) det er grunn til å tro at han har overtrådt bestemmelsene i § 22 eller § 22 b,

§ 22 a annet ledd første punktum skal lyde:

Dersom resultatet av alkotesten eller andre forhold gir grunn til å tro at fører av motorvogn har overtrådt bestemmelsene i § 22 eller § 22 b, kan politiet fremstille ham for utåndingsprøve, blodprøve og klinisk legeundersøkelse for å søke å fastslå påvirkningen.

§ 22 a tredje ledd annet punktum skal lyde:

Blodprøve kan tas av *lege, sykepleier* eller bioingeniør.

Ny § 22 b skal lyde:

§ 22 b. *Pliktmessig avhold*

Den som fører motorvogn i stilling eller yrke som medfører befordring av personer eller gods, må i tjenestetiden ikke nyte alkohol eller ta annet berusende eller bedøvende middel.

Tjenestetiden omfatter tidsrommet fra den tid da vedkommende i henhold til sine tjenesteplikter påbegynner utførelsen av slikt arbeid som stillingen krever og inntil arbeidet avsluttes. Forbudet gjelder også i et tidsrom av 8 timer før tjenestetiden begynner.

III

I lov 11. juni 1993 nr. 100 om anlegg og drift av jernbane, herunder sporvei, tunnelbane og forstadsbane m.m. (jernbaneloven) gjøres følgende endringer:

Nytt kapittel I A skal lyde:

Kapittel I A. Fører og annet personell ved jernbane mv.

§ 3 a. *(Alkoholpåvirkning mv.)*

Ingen må føre eller forsøke å føre rullende materiell

1. med en alkoholkonsentrasjon i blodet som er større enn 0,2 promille, eller en alkoholmengde i kroppen som kan føre til så stor alkoholkonsentrasjon i blodet,
2. med en større alkoholkonsentrasjon i utåndingsluft enn 0,1 milligram per liter luft,
3. under påvirkning av et annet berusende eller bedøvende middel enn alkohol, eller

4. når sykdom, legemidler, tretthet eller lignende årsak gjør han eller hun uskikket til å utføre tjenesten på betryggende måte.

Villfarelse med hensyn til alkoholkonsentrasjonens størrelse fritar ikke for straff. Forbudet gjelder tilsvarende for den som utfører eller forsøker å utføre oppgaver knyttet til sikkerheten ved jernbane.

Den som forbudet i første ledd gjelder for, må ikke nyte alkohol eller ta annet berusende eller bedøvende middel i de første seks timer etter at tjenesten er avsluttet, når vedkommende forstår eller må forstå at det kan bli politietforskning på grunn av utførelsen av tjenesten. Dette forbudet gjelder likevel ikke etter at blodprøve eller utåndingsprøve er tatt, eller politiet har avgjort at slik prøve ikke skal tas.

Departementet kan gi nærmere forskrifter om hvem som omfattes av denne bestemmelsen.

§ 3 b. *(Pliktmessig avhold mv.)*

Den som fører rullende materiell, må i tjenestetiden ikke nyte alkohol eller annet berusende eller bedøvende middel. Tjenestetiden omfatter tidsrommet fra vedkommende i henhold til sine tjenesteplikter påbegynner utførelsen av slikt arbeid som stillingen krever og inntil arbeidet avsluttes. Forbudet gjelder tilsvarende for den som utfører eller forsøker å utføre oppgaver knyttet til sikkerheten ved jernbane.

Forbudet gjelder også i et tidsrom av 8 timer før tjenesten begynner.

Departementet kan gi nærmere forskrifter om hvem som omfattes av denne bestemmelsen.

§ 3 c. *(Alkotest, utåndningsprøve, blodprøve)*

Politiet kan ta alkotest (foreløpig blåseprøve) av en person

1. som det er grunn til å tro har overtrådt bestemmelsene i §§ 3 a og 3 b,
2. som med eller uten egen skyld er innblandet i en jernbaneulykke eller jernbanehendelse, eller
3. når det blir krevd som ledd i kontroll av jernbandedriften.

Dersom resultatet av alkoholtesten eller andre forhold gir grunn til å tro at bestemmelsene i §§ 3 a eller 3 b er overtrådt, kan politiet fremstille personen for utåndingsprøve, blodprøve og klinisk legeundersøkelse for å søke å fastslå påvirkningen. Slik fremstilling skal i alminnelighet finne sted for den som nekter å medvirke til alkotest.

Utåndingsprøve tas av politiet. Blodprøve kan tas av lege, sykepleier eller bioingeniør. Klinisk legeundersøkelse foretas når det er mistanke om påvirkning av andre midler enn alkohol eller andre særlige grunner taler for det.

Departementet kan gi nærmere forskrifter om undersøkelser som nevnt i paragrafen her.

§ 3 d. *(Kompetansekrav til fører og annet personell med oppgaver knyttet til sikkerheten ved jernbane)*

Fører av rullende materiell og annet personell som skal utføre oppgaver knyttet til sikkerheten ved jernbane må oppfylle de vilkår som tilsynsmyndigheten fastsetter om kvalifikasjoner, alder, helse, fysisk og psykisk skikkethet, vandel, edruskap, utdanning, opplæring og trening m.m. Tilsynsmyndigheten kan kreve at personell nevnt i første punktum skal ha sertifikat som viser at de oppfyller vilkårene.

Tilsynsmyndigheten kan gi nærmere forskrifter om hvilke personellgrupper som skal omfattes av første ledd, samt regler om utstedelse og fornyelse av sertifikat mv.

§ 3 e. *(Tilbakekall av sertifikater mv.)*

Tilsynsmyndigheten kan tilbakekalle et sertifikat etter § 3 d første ledd for bestemt tid, inntil videre eller for resten av gyldighetstiden, dersom innehaveren i eller utenfor tjeneste gjør seg skyldig i forseelse av betydning for tjenesten eller om han ellers ikke fyller vilkårene for å gjøre den tjeneste sertifikatet gjelder.

Sertifikat skal tilbakekalles for minst ett år dersom innehaveren blir ilagt straff for overtredelse av forbudet i §§ 3 a eller 3 b. Dersom innehaveren tidligere i de siste 5 år er ilagt straff for en av de nevnte overtredelser, skal sertifikatet tilbakekalles for alltid.

Når tilsynsmyndigheten finner grunn til å anta at det foreligger et forhold som kan begrunne tilbake-

kall, kan den straks sette sertifikatet ut av kraft inntil spørsmålet om tilbakekall er avgjort. Er det innledet politietterforskning mot innehaveren, har politiet tilsvarende adgang til å sette sertifikatet foreløpig ut av kraft, men ikke for lengre tid enn 3 uker uten samtykke fra tilsynsmyndigheten.

Tilsynsmyndigheten kan fastsette nærmere bestemmelser om tilbakekall av sertifikater etter paragrafen her, samt i enkeltvedtak sette ned tilbakekallstiden under minstetiden fastsatt i annet ledd, når det foreligger særdeles formildende omstendigheter og tilbakekall for så lang tid som fastsatt vil virke urimeelig hardt.

Når et sertifikat er tilbakekalt eller satt ut av kraft, skal dokumentet innleveres til tilsynsmyndigheten.

§ 22 nytt annet ledd skal lyde:

Den som uaktsomt eller forsettlig overtrer forbudet i §§ 3 a eller 3 b, straffes med bøter eller fengsel inntil ett år. Overtredelse er forseelse.

IV

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid.

Forskrifter gitt med hjemmel i lov 16. juli 1936 nr. 2 § 4 om pliktmessig avhold for personer i visse stillinger fra nytelse av alkohol eller annet berusende eller bedøvende middel, gjelder også etter at loven her har trådt i kraft.

Oslo, i justiskomiteen, den 9. mars 2006

Anne Marit Bjørnflaten

leder

Elisabeth Aspaker

ordfører

